8 Αυγούστου 2016

Το νόημα των Παρακλήσεων προς την Παναγία μας

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Ορθόδοξη πίστη / Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

α. Γιατί παρακαλούμε την Υπεραγία Θεοτόκο

Οι παρακλήσεις προς τη Θεοτόκο αναφέρουν τις επικλήσεις των πιστών με δεήσεις και ικεσίες προς την Παναγία για να λάβουν τη βοήθειά Της στους καιρούς των πειρασμών, των πόνων, των θλίψεων και κάθε είδους προστασία από το θείο πρόσωπό Της. Και τονίζεται χαρακτηριστικά: “Δέξαι παρακλήσεις αναξίων σων ικετών”.

Πρώτον, παρακαλούμε την Παναγία με αίσθημα πίστεως και πόνου για να μας βοηθήσει στη ζωή μας από τους πειρασμούς, λέγοντάς της: “Πολλοίς συνεχόμενοις πειρασμοίς, προς Σε καταφεύγω, σωτηρίαν επιζητών”. Είναι πολλοί οι πειρασμοί που παρασύρουν τον πιστό στο κακό, στην ηδονή, στην κακία, στην εχθρότητα, στην περιφρόνηση του ανθρώπου και του θελήματος του Θεού και τον οδηγούν στην πράξη της αμαρτίας.

πηγή : Ενοριαακή ζωή

Ο πειρασμός είναι ο προπομπός της αμαρτίας για να κλονισθεί η πίστη μας και να αδιαφορήσουμε για τις εντολές του Θεού. Γι’ αυτό ζητάμε από το Θεό: “και μη εισενέγκης ημάς εις πειρασμόν” και από την Παναγία: “Πολλοίς συνεχόμενος

πειρασμοίς, προς Σε καταφεύγω, σωτηρίαν επιζητών. Ω Μήτερ του Λόγου και Παρθένε, των δυσχερών και δεινών με διάσωσον”.
Δεύτερον, ζητάμε από την Παναγία να μας ελευθερώσει από τα πάθη μας: “Παθών με ταράττουσι προσβολαί, πολλής αθυμίας εμπιπλώσαί μου την ψυχήν”. Όπως το πάθος της υπερηφανείας, του θυμού, της ζήλειας, του φθόνου, της κατακρίσεως, της πολυλογίας, της γαστριμαργίας κ.α. βασανίζουν την καρδιά του ανθρώπου και την καθιστούν ακάθαρτη. Ο αγώνας του χριστιανού πρέπει να είναι καθημερινός για να παραμένει ήσυχος και γαλήνιος στην ψυχή του, χωρίς να τον καταδικάζει για τίποτα η συνείδησή του. Γι’ αυτό ζητάμε να μας θεραπεύσει τις ασθένειες της ψυχής μας λέγοντας: “Ίασαι αγνή, των παθών μου την ασθένειαν”.

Τρίτον, ζητάμε από την Παναγία να μας ελευθερώσει από τους κινδύνους της καθημερινής ζωής μας διά της θείας προστασίας Της, λέγοντάς Της: “Διάσωσον, από κινδύνους τους δούλους Σου Θεοτόκε”. Πολλοί οι κίνδυνοι του ανθρώπου που φέρουν εύκολα τη συμφορά στη ζωή του. Ατυχήματα, επαγγελματικές δυσκολίες, οικογενειακές ακαταστασίες κ.α. Γι’ αυτό παρακαλούμε την Παναγία να μας λυτρώσει από τους κινδύνους με την προστασία Της και να γίνει “πύργος ασφαλείας”, “τείχος απροσμάχητον”.
Τέταρτον, ζητάμε από την Παναγία με τις δεήσεις μας να μας ενισχύσει και να μας ελευθερώσει από τις θλίψεις και τις ασθένειές μας. “Σού δέομαι της αγαθής εκ φθοράς νοσημάτων ανάστησον” και “επίβλεψον, εν ευμενεία πανύμνητε Θεοτόκε, επί την εμήν χαλεπήν του σώματος κάκωσιν”. Μέσα στον πόνο περισσότερο σκεπτώμεθα το Θεό και αναζητάμε τη θεία βοήθειά Του. Νιώθουμε την ανθρώπινη αδυναμία μας και την Παντοδυναμία του Θεού. Εκείνος που δεν επόνεσε πολύ δεν μπορεί να νιώσει τον πόνο του άλλου. Χρειάζεται ο πόνος της ασθένειας ή των δυσκολιών της ζωής μας για να αισθανθούμε την ανάγκη του άλλου και να νιώσουμε ποιοί μας αγαπούν πραγματικά. Ο πόνος φέρει τη μετάνοια στον άνθρωπο και είναι ένας τρόπος σωτηρίας της ψυχής του. Ο ίδιος ο Κύριος επόνεσε πάρα πολύ πάνω στο σταυρό και έδειξε το δρόμο του πόνου που λυτρώνει και αγιάζει τον άνθρωπο. Ο πόνος νικά τα πάθη του ανθρώπου και φέρει αρετές μέσα στην ψυχή του πιστού. Ο εγωιστής ταπεινώνεται μέσα στον πόνο της ασθενείας του και ζητά η βοήθεια του Θεού και της Παναγίας. Μέσα στη δυστυχία των θλίψεών του κατανοεί την ευτέλεια της ζωής του και αναζητά την ευτυχία κοντά στο Θεό. Ο πόνος θεραπεύει αδυναμίες και πάθη που φθείρουν την ψυχή. Ο πόνος φέρει τους ανθρώπους πιο κοντά και ο ένας παρηγορεί τον άλλον και προσφέρει τη βοήθειά του με αγάπη και θυσία. Πολλές φορές ο πόνος της καρδιάς είναι μεγαλύτερος από τον πόνο του σώματος, που φέρει σε μεγάλη αμηχανία πράξεων μέσα στη θλίψη της ψυχής και μπορεί να είναι αποτέλεσμα μοναξιάς, συκοφαντίας, κακίας, μίσους και ζήλειας. Γι’ αυτό έχουμε ανάγκη να λέγουμε τον πόνο μας στον άλλο, για να ξαλαφρώνουμε ψυχικά και να αναπαυόμαστε κοντά στην αγάπη του

άλλου. Και η Παναγία επόνεσε πολύ ψυχικά για την άδικη κακομεταχείριση και σταύρωση του Υιού Της. Και γίνεται η προστάτις των θλιβομένων και αδικουμένων, όταν την παρακαλούμε: “Υπεραγία Θεοτόκε, σώσον ημάς”.
Και πέμπτον, παρακαλούμε την Παναγία διά της μεσιτείας στον Πανάγαθο να μας εξαλείψει το πλήθος των αμαρτημάτων μας: “Ταίς της Θεοτόκου πρεσβείαις, ελεήμον, εξάλειψον τα πλήθη των εμών εγκλημάτων”, δηλ. τα αμαρτήματά μας. Παρακαλούμε να μας σώσει διά της θείας βοηθείας Της και να μας οδηγήσει σε μετάνοια. Μας προτρέπει ο παρακλητικός κανόνας στην αληθινή μετάνοια, στην εξομολόγηση και τη θεία Κοινωνία. Να ζήσουμε μια ζωή μετανοίας, για να μην μολύνεται η ψυχή μας από πλήθος αμαρτιών. Γι’ αυτό η αμαρτία θεωρείται έγκλημα για την ψυχή μας, διότι αυτή αποστατεί από το θέλημα του Θεού και οδηγείται στο σκοτάδι του θελήματος του αμαρτωλού κόσμου. Μακρυά από το Θεό “απολλύμεθα υπό πλήθους πταισμάτων”. Εκείνος που τιμά αληθινά την Παναγία δέεται για τη σωτηρία της ψυχής του και ζεί διαρκώς εν μετανοία παρακλητική.
Η Παναγία είχε πλήρη αφιέρωση στο Θεό με ζήλο υπερανθρώπινο που ξεπερνούσε των αγγέλων την αγιότητα. Άραγε ο δικός μας ζήλος ομοιάζει κατά ένα μέρος στη διάθεση της Παναγίας; Πόσο επιζητούμε την ομοίωση με την Παναγία; Πόσο ελκυόμεθα από την ταπεινή ζωή Της; Πόσο επιζητούμε οι αρετές Της να γίνουν δικές μας; Πόσο η δική μας προσευχή ομοιάζει με της Παναγίας;
β. Πότε εισακούεται η παράκλησή μας;
Εισακούεται η παράκλησή μας προς την Παναγία: Όταν η πίστη μας είναι αληθινή και δεν παρασύρεται από αμφιβολίες και δυσπιστίες στη θεία βοήθεια. Όταν δεν επηρεάζεται από τις δυσκολίες της ζωής μας, αλλά με θέρμη εσωτερική και με βεβαιότητα προστρέχουμε στη στοργική Μητέρα του Θεού για τη λύτρωση των δεινών μας. Εκείνος που στηρίζεται ολοκληρωτικά στο Θεό δεν αμφιβάλλει για τη θεία βοήθειά Του. “Ει δύνασαι πιστεύσαι, πάντα δυνατά τω πιστεύοντι” (Μαρκ. θ΄ 23).
Όταν προστρέχουμε με ταπείνωση στην Παναγία, γεγονός που κρύβει την ανθρώπινη αδυναμία μας, δείχνουμε την αγάπη μας προς το θείο πρόσωπό Της. Όπως ο Θεός ευλόγησε υπέρ το δέον την Παναγία, καθ’ ότι “επέβλεψεν επί την ταπείνωσιν της δούλης αυτού”. Η Υπεραγία Θεοτόκος δεν υπερηνεύεται που κατέστη Μητέρα του Θεού, αλλά αντιθέτως ταπεινώνεται συνεχώς μέσα στην προσευχή της και στη ζωή διαβιώντας ταπεινά και απέριττα χωρίς τη δόξα του κόσμου. Το φρόνημα της ταπεινώσεώς Της παραμένει παράδειγμα προς μίμηση για να αποφεύγουμε κάθε εγωιστική διάθεση της ψυχής μας. Μόνο μια ταπεινή προσευχή που δείχνει την καθαρή ζωή μας χωρίς εγωισμό γίνεται δεκτή από το Θεό: “επέβλεψεν επί την προσευχήν των ταπεινών και ουκ εξουδένωσε την δέησιν αυτών” (Ψαλμ. ρα΄ 18).
Όταν δείχνουμε απεριόριστη αγάπη στο Θεό, που φαίνεται από την καθαρή

προσευχή μας και την τήρηση των εντολών Του. “Ο έχων τας εντολάς μου και τηρών αυτάς, εκείνος εστιν ο αγαπών με” (Ιωάν. ιδ΄ 21). Είναι σημαντικό να αγαπούμε το Θεό με όλη μας την καρδιά, για να ευεργετηθούμε πλουσιοπάροχα με τις θείες δωρεές Του. Η καρδιά μας μας φανερώνει πόσο αγαπούμε το Θεό, από το πόσο χρόνο σκεπτόμαστε Αυτόν. Όσο περισσότερο αγαπούμε το Θεό, τόσο περισσότερο ζούμε αληθινά εν Χριστώ και τιμούμε την Παναγία και όλους τους αγίους. Γι’ αυτό μια προσευχή αγαπητική προς το Θεό θα είναι περισσότερο ευπρόσδεκτη, διότι θα δείχνει την καρδιά μας, πόσο τον αγαπούμε και τον τιμούμε με τη ζωή μας.

Και το σπουδαιότερο, όταν έχουμε υπομονή στις παρακλήσεις μας. Μέσα στην υπομονή μας δοκιμάζεται η πίστη μας, πόσο ανθεκτική είναι στους ανέμους της αμφιβολίας και της ολιγοπιστίας. “Το δοκίμιον υμών της πίστεως κατεργάζεται υπομονήν” (Ιακ. α΄ 2). Η υπομονή γίνεται γέφυρα ενώσεως μετά του Θεού, ώστε να εισακουσθεί η προσευχή μας. Χαρακτηρίζει ανθρώπους με υπομονή, εκείνους που έχουν διαπεράσει από πολλές θλίψεις στη ζωή τους και είναι ανθεκτικοί στους ερχόμενους πειρασμούς, διότι η πίστη μας είναι στήριγμα στα δεινά της ζωής μας.

Όταν υπάρχει θερμή προσευχή που να συγκλονίζει την καρδιά μας από την αγάπη προς το Θεό. Μια προσευχή που έχει δείγματα απόλυτης εμπιστοσύνης και αφοσιώσεως στο Θεό γίνεται δεκτή και ευάρεστη. Η προσευχή μας βοηθεί να ελευθερωθούμε από τα πάθη μας και κάθε κακή επιθυμία μας. Η καθαρή προσευχή δείχνει πόσο αγαπούμε το Θεό και πόσο εισακούει ο Θεός την καρδιακή προσευχή μας. Αναφέρεται ότι κάποτε ασκήτευε στην έρημο του Σινά ένας άγιος γέροντας. Μια μέρα τον συναντά ένας μοναχός και του λέγει:

– Πάτερ μου, ταλαιπωρούμαστε πολύ εξ αιτίας της ανομβρίας.

– Γιατί, ρώτησε ο γέροντας, δεν προσεύχεσθε και δεν παρακαλείτε το Θεό να βρέξει;

– Και προσευχόμαστε, απάντησε ο αδελφός, και λιτανείες κάνουμε. Αλλά δεν βρέχει.

– Ασφαλώς, λέει πάλι ο ασκητής, δεν θα προσεύχεσθε εντατικά και από τα βάθη της ψυχής σας. Θέλεις, λοιπόν, να το διαπιστώσεις και συ; Ας προσευχηθούμε μαζί.

– Τότε ο γέροντας ασκητής ύψωσε τα χέρια του προς τον ουρανό και προσευχήθηκε. Και αμέσως άρχισε να βρέχει.

Μόνο μια θερμή προσευχή που βγαίνει μέσα από την καρδιά μας εισακούεται από το Θεό.

Ανάγκη είναι να συνεργεί με την προσευχή και η νηστεία, διότι λέγει ο Κύριος: “τούτο δε το γένος ουκ εκπορεύεται ει μη εν προσευχή και νηστεία” (Ματθ. ιζ΄ 21). Η προσευχή και η νηστεία συμπορεύονται για να ταπεινώσουν το σώμα και την ψυχή. Είναι ένας αγώνας πνευματικός που διέρχεται από την καθολική ψυχοσωματική άσκηση. Η νηστεία χρειάζεται για την πάλη εναντίον των δαιμόνων

και των σαρκικώνπαθών. Η νηστεία δυναμώνει την ψυχή στις αρετές και ενισχύει κατά πολύ την προσευχή, με αποτέλεσμα να ανυψώνεται πιο εύκολα ο νούς μας στο Θεό.
Να υπάρχει ειλικρινής μετάνοια, που να φανερώνει την εσωτερική συντριβή της καρδιάς μας και τη μεταστροφή μας προς το θέλημα του Θεού. "Ροήν μου των δακρύων μη αποποιήσης". Η μετάνοια εκδηλώνεται στην ταπεινή ψυχή που διψά για τη συγχώρεση των αμαρτημάτων της και δέεται για τη σωτηρία της. Και συγχρόνως παρακαλεί για τη βοήθεια στα προβλήματά της. Η εσωτερική μετάνοια του ανθρώπου οδηγεί στο να προκαλέσει την ευσπλαχνία του Θεού προς βοήθειά Του. Η μετάνοια δεν ανορθώνει μόνο την πεσμένη ψυχή του ανθρώπου από την αμαρτία αλλά και την πεσμένη ζωή του από τα δεινά και τις θλίψεις του.
γ. Πότε δεν εισακούεται η παράκλησή μας;
α. Όταν κάνουμε αμαρτωλή ζωή και δεν μετανοούμε για τις αμαρτίες μας.
β. Όταν υπάρχει μέσα μας υπερηφάνεια και έπαρση.
γ. Όταν υπάρχει ολιγοπιστία.
δ. Όταν ξεχνούμε τις ευεργεσίες του Θεού στη ζωή μας.
ε. Όταν δεν είναι για το συμφέρον της ψυχής μας.
δ. Πως ευχαριστούμε την Παναγία;
Πρέπει να ευχαριστούμε την Υπεραγία Θεοτόκο με ύμνους και δεήσεις δοξολογικές, για να τιμούμε άξια τη θεία βοήθειά Της. Το "Άξιόν εστι ως αληθώς μακαρίζειν Σε την Θεοτόκον, την αειμακάριστον και παναμώμητον και μητέρα του Θεού ημών…", πρέπει να το λέγουμε τακτικά. Ακόμη και άλλους ύμνους που δείχνουν τη δόξα της Παναγίας στη Βασιλεία του Θεού και στη γη, που παρουσιάζει ο παρακλητικός κανόνας.
Την Παναγία ευχαριστούμε για όλες τις δωρεές Της που προσφέρει σε μας διά της θείας ευλογίας Της: "απολαύοντες Πάναγνε, των Σων δωρημάτων ευχαριστήριον, αναμέλπομεν εφύμνιον, οι γινώκοντές σε Θεομήτορα" (Μικρός Παρακλητικός Κανών). Ευχαριστούμε την Παναγία, όταν αναγνωρίζουμε τη θέση Της μέσα στην εκκλησία. Είναι η Θεοτόκος, η Μητέρα του Θεού που εγέννησε ασπόρως τον Υιόν του Θεού για τη σωτηρία του ανθρώπου. Είναι η Θεομήτωρ. Ο άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός γράφει: "Θεοτόκον κυρίως και αληθώς την Αγίαν Παρθένον κηρύττομεν· ως γαρ Θεός αληθής ο εξ αυτής γεννηθείς, αληθής Θεοτόκος η τον αληθινόν Θεόν εξ αυτής σεσαρκωμένον γεννήσασα"[1].
Ευχαριστούμε την Παναγία διότι εγέννησε τον Υιόν του Θεού, τον Ιησού Χριστό. Μας πρόσφερε ένα και μοναδικό δώρο, τη σάρκωση του Υιού του Θεού. Εδώρισε το τίμιον και αγνό σώμα Της για τη σωτηρία μας. Η προσφορά Της αυτή είναι το δώρο προς το ανθρώπινο γένος.
Ευχαριστούμε την Παναγία με ύμνους και λόγους, με τους οποίους τονίζουμε το θείο έργο Της επί της γης. Ύμνους δοξαστικούς που έχει καθιερώσει η εκκλησία

για να δοξάσει το υπερύμνητο θείο πρόσωπό Της. Ο άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός γράφει: “Αληθινά δεν υπάρχει γλώσσα ανθρώπου, μήτε υπερκόσμιος, αγγελικός νούς που να μπορεί επάξια να υμνήσει Εκείνη, με την οποία μας δόθηκε η δυνατότητα να θεωρούμε καθαρά τη δόξα του Κυρίου”[2] Ευχαριστούμε την Παναγία, όταν προσευχόμαστε για όλους τους ανθρώπους. Για εκείνους που είναι μακρυά από το Θεό. Μας ζητά να προσευχόμαστε για τη μεταστροφή των ανθρώπων στον Υιό Της. Να πλησιάζουμε τον Κύριο με αγάπη, για να λάβουμε πλούσιους καρπούς. Να προσευχόμαστε πάντοτε, και σε καλές στιγμές της ζωής μας, όπου υπάρχει η χαρά και η ευτυχία. Να τον δοξολογούμε και να τον υμνούμε με την καθαρή ζωή μας. Να τηρούμε τις εντολές Του. Αυτός να είναι ο οδηγός και ο φάρος της ζωής μας. Να είμαστε υπάκουοι στο άγιο θέλημά Του. Να προοδεύουμε στην πνευματική ζωή και να έχουμε πνευματική ένωση με το Θεό.
Όπως εμείς παρακαλούμε την Υπεραγία Θεοτόκο για τη δική μας βοήθεια, το ίδιο παρακαλεί και Αυτή εμάς να ακούμε τον Υιό Της, να ακούμε και να τηρούμε τις θείες εντολές Του για τη δική μας σωτηρία.
Η Παναγία μας δείχνει το δρόμο προς τον ουρανό, αρκεί να τον διαβούμε με τις αρετές Της, ώστε να γίνουμε άξιοι της αγάπης Της.

(Από το βιβλίο του π.Δαμιανού Ζαφείρη “Η ΠΛΑΤΥΤΕΡΑ ΤΩΝ ΟΥΡΑΝΩΝ”)

Πηγή: vimaorthodoxias